

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia 2016 r.

w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych

Na podstawie art. 22 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządza się zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów z tytułu stypendiów otrzymywanych w ramach programu „Erasmus+”, przez osoby fizyczne:

- 1) na wyjazdy zagraniczne, w części przekraczającej dochody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23a lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.³⁾);
- 2) przyjeżdżające do Rzeczypospolitej Polskiej z państw partnerskich uczestniczących w programie „Erasmus+”.

§ 2. Zaniechanie, o którym mowa w:

- 1) § 1 pkt 1, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.;
- 2) § 1 pkt 2, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

~~**§ 3.** Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.~~

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846, 1228 i 1579.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 21, 888, 985, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863, z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933, 978, 1197, 1217, 1259, 1296, 1321, 1322, 1333, 1569, 1595, 1607, 1688, 1767, 1784, 1844, 1893, 1925, 1932, 1992 i 2299 oraz z 2016 r. poz. 188, 195, 615, 780, 823, 929, 1010, 1206 i 1550.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łucó
Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów
/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 22 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”, minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników, zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie.

Projekt rozporządzenia zawiera propozycję zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów z tytułu stypendiów otrzymywanych w ramach programu „Erasmus+” przez osoby fizyczne:

- ✓ na wyjazdy zagraniczne, w części przekraczającej dochody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23a lit.a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.);
- ✓ przyjeżdżające do Polski z krajów partnerskich programu, tj. krajów innych niż kraje Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależące do Unii Europejskiej (Islandia, Liechtenstein i Norwegia) oraz krajów kandydujących do Unii Europejskiej (Turcja i Republika Macedonii).

Odstąpienie od opodatkowania stypendiów wypłacanych w ramach programu „Erasmus+” realizuje zachętę zawartą w pkt 40 preambuły rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającego „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE (Dz. Urz. UE L 349 z 20.12.2013, str. 50), który stanowi: *„Należy też zachęcać państwa członkowskie, aby zgodnie z prawem krajowym zwalniały stypendia z jakiegokolwiek opodatkowania i kosztów socjalnych. Takie samo zwolnienie powinno stosować się do podmiotów publicznych lub prywatnych, udzielających takiego wsparcia finansowego zainteresowanym osobom.”* W związku z tą wskazówką takie państwa jak: Cypr, Litwa, Łotwa, Słowacja, Słowenia, Węgry, Francja czy Wielka Brytania zrezygnowały z opodatkowania stypendiów programu „Erasmus+”.

Program „Erasmus+” oferuje wsparcie finansowe dla instytucji i organizacji działających w obszarze edukacji i szkoleń, młodzieży oraz sportu w Europie na lata 2014-2020. Program ma się przyczyniać do rozwijania umiejętności jego uczestników oraz zwiększania ich szans na zatrudnienie, a także modernizacji systemów edukacji, szkoleń i wspierania młodzieży. Największy nacisk program „Erasmus+” kładzie na edukację formalną i pozaformalną służącą rozwijaniu umiejętności uczniów, nauczycieli i pracowników oraz poprawy ich sytuacji na rynku pracy.

W praktyce program „Erasmus+” umożliwia zagraniczną mobilność – wyjazdy w celach edukacyjnych (np. podjęcia studiów, odbycia praktyki, szkoleń lub zaangażowania się w wolontariat) uczniów, studentów, kadry edukacyjnej i pracowników młodzieżowych oraz wspiera budowę partnerstw pomiędzy uniwersytetami, szkołami wyższymi i średnimi, przedsiębiorstwami i organizacjami non-profit na rzecz wzmacniania innowacyjności i budowania wiedzy.

Państwa uprawnione do uczestnictwa w programie „Erasmus+” to:

- państwa programu, tj. wszystkie kraje Unii Europejskiej, państwa EOG nienależące do Unii Europejskiej (Islandia, Liechtenstein i Norwegia) oraz państwa kandydujące do Unii Europejskiej (Turcja i Republika Macedonii), oraz
- państwa partnerskie, czyli inne niż wyżej wymienione.

Projektowane rozporządzenie stanowi kontynuację z jednoczesnym rozszerzeniem rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 1176). Rozporządzeniem tym objęto stypendia wypłacane w ramach programu „Erasmus+” przeznaczone na wyjazdy zagraniczne (mobilność) studentów i pracowników uczelni, a także kadry i uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół prowadzących kształcenie zawodowe, kadry i wychowanków placówek oświatowych (młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków szkolno-wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych), kadry przedszkolnej, młodzieży uczestniczącej w projektach edukacji pozaformalnej oraz osób zajmujących się edukacją pozaformalną młodzieży i niezawodową edukacją dorosłych, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, przedstawicieli organów administracji rządowej prowadzących szkoły, przedstawicieli kuratoriów oświaty, przedstawicieli niepublicznych podmiotów prowadzących szkoły, pracowników (dalej zwanych „uczestnikami”). Zaniechanie obejmuje stypendia w części przekraczające dochody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23a lit.a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Przepis art. 21 ust. 1 pkt 23a lit.a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych stanowi podstawę prawną do zwolnienia od podatku stypendiów osób przebywających za granicą (stypendiów wyjazdowych), np. związanych z indywidualnym wsparciem finansowym, w skład którego wchodzi w szczególności wydatki na zakwaterowanie, wyżywienie, dojazd, wyposażenie uczestnika, szkolenia językowe i kulturowe, otrzymywanych przez uczestników „Erasmus+”. Zwolnienie to jest jednak limitowane do wysokości diet określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167), za każdy dzień, w którym było otrzymywane stypendium.

Stąd też z uwagi na wysokość niektórych stypendiów otrzymywanych przez uczestników będących pracownikami uczelni bądź z obszaru oświaty i wychowania (edukacja szkolna, szkolnictwo zawodowe, edukacja dorosłych oraz młodzież) gdzie stypendia obliczane są w oparciu o stawkiienne, a nie miesięczne (jak w przypadku studentów), brak zaniechania poboru podatku oznaczałoby konieczność opodatkowania części stypendiów przekraczających kwotę zwolnioną na podstawie przepisu ustawowego.

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2015 r. zaniechano poboru podatku dochodowego od dochodów z tytułu stypendiów wyjazdowych uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

W związku ze zbliżającym się terminem zakończenia obowiązywania rozporządzenia z dnia 11 sierpnia 2015 r. oraz wobec kontynuacji mobilności edukacyjnej i związanej z tym akcji stypendialnej w ramach programu „Erasmus+” Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz z Ministrem Edukacji Narodowej wystąpili ze wspólnym wnioskiem do Ministra Finansów o przedłużenie o kolejne 2 lata zaniechania poboru podatku od stypendiów wyjazdowych wypłacanych w ramach tego programu jego uczestnikom, a także o rozszerzenie zakresu rozporządzenia o stypendia przyjazdowe dla uczestników mobilności edukacyjnej przyjeżdżających do Polski z państw partnerskich programu, tj. innych niż państwa UE,

państw EOG nienależących do UE (Norwegia, Islandia i Liechtenstein) oraz państw kandydujących do UE (Turcja i Republika Macedonii).

W obecnym stanie prawnym stypendia wypłacane uczestnikom przyjeżdżającym do Polski w ramach programu „Erasmus+” z państw partnerskich programu, z którymi Polska nie zawarła dwustronnych umów o unikaniu opodatkowania (np. z Kenią, Ghaną, Gwatemalą, Kambodżą, Paragwajem), podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, na ogólnych zasadach według skali podatkowej. Natomiast zgodnie z umowami o unikaniu podwójnego opodatkowania w większości przypadków, stypendium podlegać będzie opodatkowaniu tylko w państwie rezydencji stypendysty. Oznacza to, że stypendium wypłacane osobom będącym nierezydentami co do zasady nie będzie opodatkowane w Polsce, jeżeli umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania tak stanowi.

Wypłaty stypendiów w ramach programu „Erasmus+” dokonują polskie organizacje uczestniczące w programie (w tym uczelnie, instytucje i organizacje działające w obszarze edukacji i szkoleń, młodzieży oraz sportu) ze środków otrzymanych od Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji pełniącej w Polsce rolę Narodowej Agencji Programu „Erasmus+”. Zasada ta dotyczy zarówno stypendiów wyjazdowych, jak i stypendiów przyjazdowych (studentom/pracownikom uczelni) z państw partnerskich programu. Przy czym stypendia przyjazdowe wypłacane są wyłącznie przez uczelnie, gdyż mobilność edukacyjna z państwami partnerskim programu „Erasmus+” funkcjonuje wyłącznie w sektorze szkolnictwa wyższego.

Nieprzedłużenie obowiązywania rozporządzenia zagroziłoby zrealizowaniu wskaźników dotyczących mobilności pracowników polskich uczelni. Mogłoby to także skutkować negatywną oceną realizacji w Polsce Strategii Europa 2020 oraz niekorzystnie wpłynąć na wyniki niektórych wskaźników badanych w ramach semestru europejskiego. Również w przypadku uczestników programu „Erasmus+” z obszaru oświaty i wychowania opodatkowanie stypendiów programu „Erasmus+” może niekorzystnie wpłynąć na zainteresowanie programem w sektorach edukacji szkolnej, kształcenia zawodowego, edukacji pozaformalnej młodzieży i kształcenia dorosłych. Podobnie, jak brak zaniechania poboru podatku w odniesieniu do stypendiów przyjazdowych otrzymywanych przez uczestników (studentów/pracowników uczelni) z państw partnerskich programu „Erasmus+” może w zdecydowany sposób zniechęcić do przyjazdu do Polski, zwłaszcza z państw, z którymi Polska nie zawarła dwustronnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, co oznacza, że stypendia te podlegałyby opodatkowaniu w Polsce, na zasadach ogólnych, według skali podatkowej.

Minister Rozwoju i Finansów uznał, że potrzeba niwelowania barier stanowiących przeszkodę w umiędzynarodowieniu polskich uczelni i szkół oraz placówek oświatowych, uprawnionych do składania wniosków w programie „Erasmus+”, oraz stwarzanie warunków do wzrostu mobilności uczestników „Erasmus+”, stanowi ważny interes publiczny, o którym mowa w art. 22 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, uzasadniający wydanie kolejnego rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów z tytułu stypendiów wypłacanych w ramach programu „Erasmus+” przeznaczonych na:

- ✓ wyjazdy zagraniczne uczestników w wysokości przekraczającej dochody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23a lit.a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- ✓ przyjazdy do Polski studentów/pracowników uczelni z państw partnerskich programu „Erasmus+”.

Ważnym interesem publicznym jest również nieróżnicowanie sytuacji prawnopodatkowej uczestników „Erasmus+”, w szczególności studentów. Niewydanie przedmiotowego rozporządzenia mogłoby bowiem skutkować koniecznością opodatkowania części stypendiów otrzymywanych przez niektórych studentów. Opodatkowanie dotyczyłoby dochodów przekraczających ustawowe zwolnienie z tytułu stypendiów otrzymanych przez studentów niepełnosprawnych, których stypendia są wyższe od otrzymywanych przez innych studentów ze względu na dodatki przyznawane indywidualnie zależnie od potrzeb i wniosku osoby niepełnosprawnej. Podobnie, zróżnicowana byłaby sytuacja studentów/pracowników uczelni przyjeżdżających z państw partnerskich programu „Erasmus+”. W zależności bowiem od państwa rezydencji podatkowej, część studentów (pracowników uczelni) nie byłaby obowiązana do opodatkowania otrzymanego w Polsce stypendium przyjazdowego, a dotyczy to państw, z którymi Polska zawarła umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania i umowy te w większości przypadków stanowią, że stypendium podlegać będzie opodatkowaniu tylko w państwie rezydencji stypendysty, natomiast stypendia osób przyjeżdżających z państw, z którymi brak jest takich umów, podlegałyby w Polsce opodatkowaniu według skali podatkowej.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296), stosownie do przepisu art. 4 ust. 2, dopuszcza możliwość skrócenia okresu wejścia w życie aktu normatywnego z uwagi na ważny interes państwa. Ważnym interesem państwa jest jak najszybsze usunięcie przeszkody (w postaci opodatkowania stypendiów) do wzrostu mobilności edukacyjnej uczestników programu „Erasmus+”. Wejście w życie regulacji z dniem następującym po dniu ogłoszenia zminimalizuje obowiązek dokonywania zwrotu nadpłaconego podatku.

Proponuje się, aby rozporządzenie miało zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia:

- 1) 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. w odniesieniu do stypendiów wyjazdowych, oraz
- 2) 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. w odniesieniu do stypendiów wypłacanych uczestnikom przyjeżdżającym z państw partnerskich programu „Erasmus+”.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą jego przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. Zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979, z późn. zm.), z chwilą skierowania do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania projektu rozporządzenia projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Materia regulowana przez projekt nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt rozporządzenia ujęty jest w wykazie prac legislacyjnych dotyczących projektów rozporządzeń Ministra Finansów, sporządzanym zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (poz. 223).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Sprawę prowadzi:

Katarzyna Dej

Główny Specjalista

w Departamencie Podatków Dochodowych

Ministerstwa Finansów

Wydział Podatku Dochodowego od Osób Fizycznych

Nieprowadzących Działalności Gospodarczej

Tel. (22) 694-33-47

Fax (22) 694-33-31

e-mail: katarzyna.dej@mf.gov.pl

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Leszek Skiba Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Anna Zdonek Zastępca Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów, (22) 694-3326, e-mail: anna.zdonek@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 10 października 2016 roku</p> <p>Źródło: art. 22 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac 223</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Opodatkowanie stypendiów wyjazdowych otrzymywanych przez beneficjentów programu „Erasmus+”, do których należą uczestnicy mobilności (pkt 4 tabeli) w obszarach edukacji szkolnej, zawodowej, szkolnictwa wyższego, edukacji dorosłych oraz edukacji pozaformalnej młodzieży, których wysokość przekracza limit określony art. 21 ust. 1 pkt 23a lit.a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Zwolnienie od podatku określone w tym przepisie ustawy obejmujące stypendia, w tym otrzymywane w ramach programu „Erasmus+”, jest limitowane. Wysokość zwolnienia od podatku ustala się w oparciu o równowartość diety z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, za każdy dzień, w którym było otrzymywane stypendium.

W konsekwencji, z uwagi na wysokość stypendiów otrzymywanych przez ww. uczestników programu „Erasmus+”, będą one, po zakończeniu obowiązywania aktualnego rozporządzenia zwolnione od podatku jedynie w części.

Dodatkowo, opodatkowanie stypendiów przyjazdowych dla uczestników mobilności edukacyjnej przyjeżdżających do Polski z państw partnerskich programu tj. państw innych niż państwa UE, EOG nienależących do UE oraz państw kandydujących do UE – dotyczy wyłącznie szkolnictwa wyższego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych, w drodze rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, od dochodów osób fizycznych z tytułu stypendiów otrzymywanych w ramach programu "Erasmus+" przez osoby fizyczne:

- 1) na wyjazdy zagraniczne, w części przekraczającej dochody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23a lit.a ustawy;
- 2) przyjeżdżające do Rzeczypospolitej Polskiej z państw partnerskich programu.

Zaniechanie poboru podatku wychodzi naprzeciw rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającemu „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu na lata 2014-2020, który w pkt 40 preambuły stanowi: „Należy zachęcać państwa członkowskie, aby zgodnie z prawem krajowym, zwalniały stypendia z jakiegokolwiek opodatkowania i kosztów socjalnych”.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Analiza sytuacji w innych państwach odnosząca się do uregulowania sprawy opodatkowania stypendiów (dofinansowania na koszty podróży i utrzymania związane z mobilnością międzynarodową) wskazuje na to, że w większości państw środki otrzymywane przez osoby indywidualne (studentów i pracowników szkół wyższych) nie podlegają opodatkowaniu. Najczęściej podawana przyczyna zwolnienia to:

- a) źródło pochodzenia środków – edukacyjny program europejski realizujący cele wspierające rozwój obywateli, podniesienie poziomu ich wykształcenia, przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy i w społeczeństwie;

b) cel, na jaki środki są przeznaczane – utrzymanie w innym państwie w związku z realizacją mobilności edukacyjnej.

Poniżej przedstawiono przykładowe rozwiązania obowiązujące w niektórych państwach UE

✓ na Cyprze stypendia „Erasmus+” dla studentów i pracowników uczelni, jako finansowanie europejskie wspierają ważne krajowe priorytety i cele. Cypr nie współfinansuje tych stypendiów i są one zwolnione z podatków.

✓ we Francji stypendia na mobilność osób w ramach program „Erasmus+” są zwolnione z opodatkowania na podstawie „**Code général des impôts**” (**Ogólny Kodeks Podatków**) **art. 81 i 81 bis**.

Article 81 modifié par LOI n°2014-856 du 31 juillet 2014 - art. 30

„Sont affranchis de l'impôt : (...)

9° Les allocations, indemnités et prestations servies, sous quelque forme que ce soit, par l'Etat, les collectivités et les établissements publics, en application des lois et décrets d'assistance et d'assurance;”.

Article 81 bis, modifié par LOI n°2014-788 du 10 juillet 2014 - art. 7

„Les salaires versés aux apprentis munis d'un contrat répondant aux conditions posées par le code du travail ainsi que la gratification mentionnée à l'article L. 124-6 du code de l'éducation versée aux stagiaires lors d'un stage ou d'une période de formation en milieu professionnel sont exonérés de l'impôt sur le revenu dans la limite du montant annuel du salaire minimum de croissance. Cette disposition s'applique à l'apprenti ou au stagiaire personnellement imposable ou au contribuable qui l'a à sa charge”.

✓ w Liechtensteinie nie opodatkowuje się dochodów poniżej 15 000 CHF rocznie.

✓ na Litwie, zgodnie z ustawodawstwem krajowym, stypendia na mobilność osób (studentów i pracowników uczelni) są opodatkowane tylko wtedy, gdy łączna suma stypendiów wypłaconych w ciągu roku przekracza 2500 euro i jest wypłacana z budżetu państwa. Stypendium „Erasmusa+” dla studentów ma status „stypendium rządowego”, natomiast stypendia dla pracowników uczelni na mobilność w ramach programów unijnych nie są opodatkowane, ponieważ koszty te nie są traktowane jako „dochód”.

✓ na Łotwie podstawą zwolnienia są przepisy w ustawie o opodatkowaniu dochodów osobistych Republiki Łotewskiej, sekcja 9. Rodzaje dochodów niepodlegających opodatkowaniu:

„1. The following types of income shall not be included in the annual taxable income and the tax shall not be imposed upon: (...)

8) scholarships paid from the budget, association or foundation resources approved by the Cabinet or resources of those international educational or co-operation programmes participation in which has been approved by the Cabinet;
(...)

1) The programmes/financing resources etc. are concretely defined in a separate Order by the Cabinet of Ministers (Order No. 385) issued according to the Personal Income Tax Law, Section 9, point 1, sub-point 8) – as described above.

And this Order names all the respective EU programmes, bilateral agreements, other financial instruments, funds etc. in which all the scholarships paid are subject to non-taxation. This Order is up-dated on a regular basis.”

✓ na Słowacji zgodnie z ustawą o podatku dochodowym nie jest pobierany podatek dochodowy od stypendiów programu „Erasmus+”.

✓ w Słowenii, nie można powiedzieć, że jest specjalne zwolnienie z podatku w przypadku stypendiów na mobilność „Erasmus+”, ale w ustawie o podatku dochodowym występuje kwota rocznych dochodów, która jest zwolniona z podatku. Ponieważ stypendia „Erasmus+” są relatywnie niskie zazwyczaj nie powodują przekroczenia wyznaczonego limitu.

✓ na Węgrzech stypendia na mobilność „Erasmus+”, zarówno dla studentów jak i pracowników uczelni, są wolne od podatku i innych składek. Wynika to z ogólnego przepisu w ustawie o dochodach osobistych mówiącego, że płatności w ramach europejskich i międzynarodowych programów edukacyjnych do osób fizycznych zdecydowanie są wolne od podatków. Nazwa programu nie ma znaczenia.

✓ w Wielkiej Brytanii stypendia na mobilność „Erasmus+” są zwolnione z opodatkowania, ponieważ są one traktowane jako udział w kosztach wyjazdu, a nie dochód.

Dla Polski szczególnie istotne znaczenia ma to, iż większość państw Europy Centralno-Wschodniej (np. Litwa, Łotwa, Słowacja, Węgry) zwolniły **stypendia** otrzymywane przez beneficjentów w poprzednich i obecnym programie z opodatkowania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

Studenci szkół wyższych uczestniczący w wyjazdowej mobilności edukacyjnej	16 000 rocznie	Raporty z mobilności opracowywane przez FRSE (NA programu)	Poprawa wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych powiązanych z efektami kształcenia uzyskanymi podczas kształcenia w zagranicznej uczelni lub praktyki w zagranicznym przedsiębiorstwie. Poprawa kompetencji kluczowych, na które pozytywny wpływ ma zrealizowanie części kształcenia za granicą
Pracownicy szkół wyższych uczestniczący w wyjazdowej mobilności edukacyjnej	7 000 osób rocznie	j.w.	Poprawa kompetencji związanych z pracą na danym stanowisku wskutek aktualizacji wiedzy z danego obszaru dzięki kształceniu studentów zagranicznej uczelni lub udziałowi w zagranicznym szkoleniu.
Studenci i pracownicy zagranicznych szkół wyższych uczestniczący w przyjazdowej mobilności edukacyjnej	2500 osób rocznie	j.w.	j.w.
Szkoły wyższe realizujące mobilność edukacyjną	260 szkół wyższych rocznie	j.w.	Poprawa zarządzania instytucją (wdrażanie rozwiązań zaobserwowanych w zagranicznych uczelniach), lepsze przygotowanie do obsługi studentów i zagranicznych, poprawa jakości kształcenia dzięki wdrażaniu różnych form umiędzynarodowienia.
Młodzież, uczniowie i absolwenci placówek kształcenia i szkolenia zawodowego, osoby dorosłe uczące się - wyjeżdżający na mobilność edukacyjną	Okolo 12 000 osób rocznie	Raporty z mobilności opracowywane przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (Narodową Agencję programu „Erasmus+” w Polsce).	Poprawa wiedzy, umiejętności i kompetencji kluczowych i zawodowych poprzez praktyczną naukę zawodu za granicą lub udział w międzynarodowym projekcie edukacji pozaformalnej
Kadry przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół prowadzących kształcenie zawodowe, młodzieży, pracownicy związani z niezawodową edukacją dorosłych, osoby pracujące z młodzieżą uczestniczące w mobilności edukacyjnej oraz innych instytucji uprawnionych do składania wniosków (np. przedsiębiorstw, jednostek samorządu terytorialnego, instytutów badawczych itd.) - wyjeżdżający na mobilność edukacyjną	Okolo 5 000 osób rocznie	j. w.	Poprawa wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych oraz społecznych powiązanych z efektami kształcenia uzyskanymi podczas projektu kursu, seminarium lub stażu w zagranicznej instytucji oświatowej. Poprawa kompetencji kluczowych, umiejętności zawodowych, oraz indywidualnego warsztatu pracy wpływa na poprawę jakości i aktualności przekazywanej wiedzy, a tym samym wpływa na poprawę systemu edukacji w kraju na wielu poziomach, zarówno formalnej, jak i pozaformalnej
Szkoły, instytucje edukacji dorosłych oraz organizacje młodzieżowe realizujące mobilność	Okolo 1 400 podmiotów rocznie	j. w.	Poprawa zarządzania instytucją (wdrażanie rozwiązań zaobserwowanych w zagranicznych organizacjach partnerskich), poprawa jakości kształcenia

edukacyjną oraz inne instytucje uprawnione do składania wniosków (np. przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, instytuty badawcze itd.).			dzięki zaobserwowanym i przeniesionym na grunt krajowy dobrych praktyk.
---	--	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proponuje się nieprzedstawianie projektu rozporządzenia do konsultacji publicznych. Projekt realizuje postulat środowiska akademickiego oraz Narodowej Agencji programu „Erasmus+” w odniesieniu do wszystkich sektorów programu. Jest również zgodny z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającemu „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu na lata 2014-2020, który w pkt 40 preambuły stanowi: „Należy zachęcać państwa członkowskie, aby zgodnie z prawem krajowym, zwalniały stypendia z jakiegokolwiek opodatkowania i kosztów socjalnych”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe.....)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	-0,77	-0,77	-0,82										-2,36
budżet państwa	-0,39	-0,39	-0,42										-1,20
JST	-0,38	-0,38	-0,40										-1,16
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-0,77	-0,77	-0,82										-2,36
budżet państwa	-0,39	-0,39	-0,42										-1,20
JST	-0,38	-0,38	-0,40										-1,16
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	<p>Brak bezpośredniego wpływu na wydatki sektora finansów publicznych. Jednakże wejście w życie opiniowanego aktu normatywnego będzie miało pośredni wpływ na wydatki sektora finansów publicznych, ale (jak wynika ze wskazanych skutków finansowych) nie będzie skutkowało koniecznością ponoszenia dodatkowych, wyższych wydatków. Należy mieć bowiem na uwadze, że wszelkie działania prowadzące do obniżenia poziomu dochodów budżetu państwa mogą prowadzić do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jednoczesnego zmniejszenia przestrzeni wydatkowej, co wiązać się będzie z ograniczeniem możliwości sfinansowania zadań Rządu, o charakterze gospodarczym lub społecznym, koniecznych do realizacji; 2) lub zwiększenia poziomu deficytu budżetu państwa, a tym samym naruszenia stabilności finansów publicznych.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wprowadzenie proponowanego rozwiązania nie wpłynie na dodatkowe obniżenie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w części dotyczącej zwolnienia od opodatkowania stypendiów wypłacanych osobom wyjeżdżającym w ramach programu „Erasmus+”. W tym zakresie stanowi bowiem kontynuację rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz.U. z 2015 poz. 1176).</p> <p>W odniesieniu do proponowanego rozwiązania dotyczącego zwolnienia od opodatkowania stypendiów wypłacanych osobom przyjeżdżającym w ramach programu „Erasmus+” należy zauważyć, że zgodnie z umowami o unikaniu podwójnego opodatkowania w większości przypadków, stypendium podlegać będzie opodatkowaniu tylko w państwie rezydencji stypendysty. Oznacza to, że stypendium wypłacane osobom będącym nierezydentami co do</p>
--	--

	<p>zasady nie będzie opodatkowane w Polsce, jeżeli umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania tak stanowi.</p> <p>Jednakże umowy zawarte w ramach programu „Erasmus+” przez polskie uczelnie zostały podpisane także z państwami, z którymi Polska nie zawarła umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (np. z Kenią, Ghaną, Gwatemalą, Kambodżą, Paragwajem). W takich sytuacjach stypendium wypłacane osobie będącej nierezydentem podlega opodatkowaniu w Polsce, na zasadach przewidzianych w ustawie. Przedmiotowe rozporządzenie w części dotyczącej zwolnienia stypendiów wypłacanych osobom przyjeżdżającym w ramach programu „Erasmus+” stanowi zatem zrównanie zasad opodatkowania takich stypendiów z zasadami opodatkowania przewidzianymi dla stypendiów wypłacanych osobom wyjeżdżającym z kraju. Szacowane zmniejszenie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w tym zakresie dla 2016 r. wyniosłoby 0,77 mln zł (dla roku 2017 – skutek w tej samej wysokości, dla roku 2018 – 0,82 mln zł, wzrost o 0,05 mln zł). Do oszacowania skutków finansowych przyjęto dane MNiSW dotyczące liczby uczestników programu „Erasmus+” i przewidywanej wysokości otrzymywanych przez nich stypendiów.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Wejście w życie rozporządzenia spowoduje, że większa liczba osób poprawi swoje kompetencje dzięki udziałowi w mobilności międzynarodowej						
	(dodaj/usuń)	Wprowadzenie proponowanego rozwiązania skróci czas poświęcany na prace administracyjne uniemożliwiający zajęcie się działalnością projekcyjną						

<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Dostępne badania rynku pracy (np. Bilans Kapitału Ludzkiego) dowodzą, że w obliczu coraz szybciej rosnącej konkurencji międzynarodowej, pracodawcy poszukują osób posługujących się językami obcymi i mających doświadczenie w środowisku międzykulturowym. Kwestia ta dotyczy nie tylko szybko rozwijającej się w Polsce branży outsourcingowej (BPO/SSC), ale również przedsiębiorstw z pozostałych branż. Zgodnie z <i>Raportem o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2011–2012</i> w 2011 r. 127 tys. przedsiębiorstw w Polsce prowadziło działalność importową, zaś 77 tys. eksportową.</p> <p>Dzięki proponowanej regulacji wzrosną zachęty finansowe do udziału w programie „Erasmus+”, co przyczyni się do większego udziału w programie zarówno studentów oraz pracowników uczelni, jak i uczestników „Erasmus+” w obszarach edukacji szkolnej, zawodowej, edukacji dorosłych oraz edukacji pozaformalnej młodzieży. Tym samym proponowane rozporządzenie korzystnie wpłynie na konkurencyjność gospodarki, gdyż przyczyni się do zwiększenia liczby absolwentów oraz pracowników oświaty i szkolnictwa wyższego posiadających kompetencje i doświadczenie w środowisku międzykulturowym.</p>
---	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
<p>Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).</p>	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
--	---

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

Komentarz:

W obecnym stanie prawnym na podstawie art. 42a ustawy, podmioty dokonujące świadczeń osobom fizycznym, z wyjątkiem dochodów (przychodów) ustawowo zwolnionych od podatku oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku, od których nie są obowiązane pobrać zaliczki na podatek, są obowiązane sporządzić informację PIT-8C. Informację tę w terminie do końca lutego następnego roku podatkowego należy przekazać podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku nierezydenta, urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Po wprowadzeniu zaniechania poboru podatku dochodowego na uczelniach nie będzie spoczywał obowiązek wystawienia informacji PIT-8C od przychodów z tytułu stypendiów wyjazdowych przekraczających zwolnienie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 23a lit.a ustawy oraz od przychodów z tytułu stypendiów uczestników przyjeżdżających do Polski z krajów partnerskich, z którymi Polska nie zawarła umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, jak również przekazania jej podatnikowi oraz właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego.

9. Wpływ na rynek pracy

Większa liczba osób poprawi swoje kompetencje zawodowe dzięki udziałowi w mobilności międzynarodowej.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Projekt rozporządzenia nie wpływa na wymienione obszary
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowany akt normatywny ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.
Wykonanie aktu nastąpi z chwilą jego wejścia w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zaniechanie poboru podatku dochodowego jest instrumentem z dziedziny finansowej, która ma wpłynąć na zniwelowanie negatywnych skutków finansowych dla uczestniczących w mobilności międzynarodowej w ramach programu „Erasmus+”. Wobec przejściowego charakteru proponowanego rozwiązania ewaluacja ex-post nie wydaje się zasadna. Miałyby ona jedynie znaczenie statystyczne.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--